

Voorwoord

Om een taal te leren, is grammatica belangrijk en moet je oefenen met lezen, schrijven, luisteren en spreken, maar het verwerven van woordenschat is vaak de grootste uitdaging. Om een taal vloeiend te spreken, moet je ongeveer 50.000 woorden kennen. Als je tien nieuwe woorden per dag leert, wat veel is, ben je daar bijna veertien jaar mee bezig.

Hoe pak je dat woordjes leren nu het beste aan? Dit boek biedt de woorden per thema aan en laat je ermee oefenen, zodat je de woorden ook echt onthoudt. Elk hoofdstuk opent met de themawoordenschat en sluit af met de woorden die in de oefeningen aan bod zijn gekomen. De oefeningen hebben een grote variëteit en helpen je om actief aan de slag te gaan met het uitbreiden van je woordenschat.

Deel twee gaat in op woordvorming. Met oefeningen over bijvoorbeeld samenstellingen en synoniemen vergroot je je inzicht in het Nederlands. Het bevat overzichten van veelgebruikte abstracte woorden op ERK-niveau, die je kunt gebruiken als checklist. Het laatste deel gaat in op spellingkwesties waar veel taalleerders mee worstelen, zoals *ch* of *g*, *ei* of *ij*, *au* of *ou* en *d* of *t*.

- Met een grote variëteit aan oefeningen waarmee je je woordenschat uitbreidt
- Themawoordenschat én een overzicht van de geleerde woorden in elk hoofdstuk
- Ingedeeld in ERK-niveaus (A1-B1), zodat iedereen op zijn eigen niveau kan oefenen
- Ziet er met veel illustraties aantrekkelijk uit
- Woordvorming en spelling
- Extra: Lijsten met veelgebruikte abstracte woorden

Zelf nakijken of bespreken in de klas?

De antwoorden staan op www.vandale.nl/oefenboeken, zodat je de oefeningen zelf kunt nakijken. Maar het kan ook heel leerzaam zijn om de antwoorden te bespreken met een klas- of studiegenoot, zeker bij oefeningen met open vragen.

Aan het werk!

Boven elke oefening staat een korte instructie. Voor het gemak en alle duidelijkheid is het eerste antwoord vaak al ingevuld.

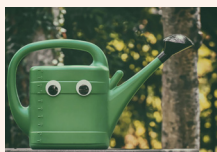
A2

14. Wat heb je nodig om te tuinieren? Schrijf de woorden uit het kader onder het juiste plaatje

bloempot / emmer / gieter / hark / heggenschaar / kruiwagen / rubberlaarzen / schepje / schop / takkenschaar /
tuinhandschoenen / tuinslang

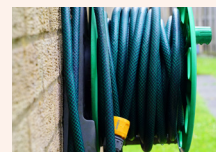
1. tuinhandschoenen

2. ....

3. ....

4. ....

Het boek biedt de ruimte om de overige antwoorden zelf in te vullen en het woord of de zin over te schrijven. Als je een oefening vaker wilt kunnen maken of je boek netjes wilt houden, kun je er natuurlijk ook voor kiezen om de antwoorden op een apart blaadje te schrijven.

Beschrijving van de taalniveaus van A1 tot C2

Begrijpen		Spreken		Schrijven	
Luisteren	Lezen	Productie	Interactie		
Ik kan vertrouwde woorden en basiszinnen begrijpen die mezelf, mijn familie en directe concrete omgeving betreffen, wanneer de mensen langzaam en duidelijk spreken.	Ik kan vertrouwde namen, woorden en zeer eenvoudige zinnen begrijpen, bijvoorbeeld in mededelingen, op posters en in catalogi.	Ik kan eenvoudige uitdrukkingen en zinnen gebruiken om mijn woonomgeving en de mensen die ik ken, te beschrijven.	Ik kan deelnemen aan een eenvoudig gesprek, wanneer de gesprekspartner bereid is om zaken in een langzamer spreektempo te herhalen of opnieuw te formuleren en mij helpt bij het formuleren van wat ik probeer te zeggen. Ik kan eenvoudige vragen stellen en beantwoorden die een directe behoefte of zeer vertrouwde onderwerpen betreffen.	Ik kan een korte, eenvoudige ansichtkaart schrijven, bijvoorbeeld voor het zenden van vakantiegroeten. Ik kan op formulieren persoonlijke details invullen, bijvoorbeeld mijn naam, nationaliteit en adres noteren op een hotelinschrijvingsformulier.	A1
Ik kan zinnen en de meest frequente woorden begrijpen die betrekking hebben op gebieden die van direct persoonlijk belang zijn (bijvoorbeeld basisinformatie over mezelf en mijn familie, winkelen, plaatselijke omgeving, werk). Ik kan de belangrijkste punten in korte, duidelijke eenvoudige boodschappen en aankondigingen volgen.	Ik kan zeer korte eenvoudige teksten lezen. Ik kan specifieke voorspelbare informatie vinden in eenvoudige, alledaagse teksten zoals advertenties, folders, menu's en dienstregelingen en ik kan korte, eenvoudige, persoonlijke brieven begrijpen.	Ik kan een reeks uitdrukkingen en zinnen gebruiken om in eenvoudige bewoordingen mijn familie en andere mensen, leefomstandigheden, mijn opleiding en mijn huidige of meest recente baan te beschrijven.	Ik kan communiceren over eenvoudige en alledaagse taken die een eenvoudige en directe uitwisseling van informatie over vertrouwde onderwerpen en activiteiten betreffen. Ik kan zeer korte sociale gesprekken aan, alhoewel ik gewoonlijk niet voldoende begrijp om het gesprek zelfstandig gaande te houden.	Ik kan korte, eenvoudige notities en boodschappen opschrijven. Ik kan een zeer eenvoudige persoonlijke brief schrijven, bijvoorbeeld om iemand voor iets te bedanken.	A2
Ik kan de hoofdpunten begrijpen wanneer in duidelijk uitgesproken standaarddialect wordt gesproken over vertrouwde zaken die ik regelmatig tegenkom op mijn werk, school, vrije tijd enz. Ik kan de hoofdpunten van veel radio- of tv-programma's over actuele zaken of over onderwerpen van persoonlijk of beroepsmatig belang begrijpen, wanneer er betrekkelijk langzaam en duidelijk gesproken wordt.	Ik kan teksten begrijpen die hoofdzakelijk bestaan uit hoogfrequente, alledaagse of aan mijn werk gerelateerde taal. Ik kan de beschrijving van gebeurtenissen, gevoelens en wensen in persoonlijke brieven begrijpen.	Ik kan uitingen op een simpele manier aan elkaar verbinden, zodat ik ervaringen en gebeurtenissen, mijn dromen, verwachtingen en ambities kan beschrijven. Ik kan in het kort redenen en verklaringen geven voor mijn meningen en plannen. Ik kan een verhaal vertellen, of de plot van een boek of film weergeven en mijn reacties beschrijven.	Ik kan de meeste situaties aan die zich kunnen voordoen tijdens een reis in een gebied waar de betreffende taal wordt gesproken. Ik kan onvoorbereid deelnemen aan een gesprek over onderwerpen die vertrouwd zijn, of mijn persoonlijke belangstelling hebben op die betrekking hebben op het dagelijks leven (bijvoorbeeld familie, hobby's, werk, reizen en actuele gebeurtenissen).	Ik kan eenvoudige samenvattingen van teksten schrijven over onderwerpen die vertrouwd of van persoonlijk belang zijn. Ik kan persoonlijke brieven schrijven waarin ik mijn ervaringen en indrukken beschrijf.	B1
Ik kan een langer betoog en lezingen begrijpen en zelfs complexe redeneringen volgen, wanneer het onderwerp redelijk vertrouwd is. Ik kan de meeste nieuws- en actualiteitenprogramma's op de tv begrijpen. Ik kan het grootste deel van films in standaarddialect begrijpen.	Ik kan artikelen en verslagen lezen die betrekking hebben op eigentijdse problemen, waarbij de schrijvers een bepaalde houding of standpunt innemen. Ik kan eigentijds literair proza begrijpen.	Ik kan duidelijke, gedetailleerde beschrijvingen presenteren over een breed scala van onderwerpen die betrekking hebben op mijn interessegebied. Ik kan een standpunt over een actueel onderwerp verklaren en de voordelen en nadelen van diverse opties uiteenzetten.	Ik kan zodanig deelnemen aan een vloeiend en spontaan gesprek, dat normale uitwisseling met moedertaalsprekers redelijk mogelijk is. Ik kan binnen een vertrouwde context actief deelnemen aan een discussie en hierin mijn standpunten uitleggen en ondersteunen.	Ik kan een duidelijke, gedetailleerde tekst schrijven over een breed scala van onderwerpen die betrekking hebben op mijn interesses. Ik kan een opstel of verslag schrijven, informatie doorgeven of redenen aanvoeren ter ondersteuning vóór of tégen een specifiek standpunt. Ik kan brieven schrijven waarin ik het persoonlijk belang van gebeurtenissen en ervaringen aangeef.	B2
Ik kan een langer betoog begrijpen, zelfs wanneer dit niet duidelijk gestructureerd is en wanneer relaties slechts impliciet zijn en niet expliciet worden aangegeven. Ik kan zonder al te veel inspanning tv-programma's en films begrijpen.	Ik kan lange en complexe feitelijke en literaire teksten begrijpen, en het gebruik van verschillende stijlen waarderen. Ik kan gespecialiseerde artikelen en lange technische instructies begrijpen, zelfs wanneer deze geen betrekking hebben op mijn terrein.	Ik kan duidelijke, gedetailleerde beschrijvingen geven over complexe onderwerpen en daarbij sub-thema's integreren, specifieke standpunten ontwikkelen en het geheel afronden met een passende conclusie.	Ik kan mezelf vloeiend en spontaan uitdrukken zonder merkbaar naar uitdrukkingen te hoeven zoeken. Ik kan de taal flexibel en effectief gebruiken voor sociale en professionele doeleinden. Ik kan ideeën en meningen met precisie formuleren en mijn bijdrage vaardig aan die van andere sprekers relateren.	Ik kan me in duidelijke, goed gestructureerde tekst uitdrukken en daarbij redelijk uitgebreide standpunten uiteenzetten. Ik kan in een brief, een opstel of een verslag schrijven over complexe onderwerpen en daarbij de voor mij belangrijke punten benadrukken. Ik kan schrijven in een stijl die is aangepast aan de lezer die ik in gedachten heb.	C1

Groeten: tot gauw!

A1 2. Lees de woorden. Hoe groet je personen en hoe neem je afscheid?

aankomen

informeel

hallo

hoi

aankomen

formeel

goedendag

goedemorgen

goedemiddag

goedenavond

vertrekken

informeel

dag

hoi

doei

tot gauw

tot later

tot horens

tot straks

tot de volgende keer

tot ziens

vertrekken

formeel

tot ziens

dag

goedendag

goedemorgen

goedemiddag

goedenavond

goedenacht

fijne dag

fijne middag

fijne avond

nog een prettige dag

nog een prettige avond

weltherusten

A1 7. Wat is het juiste antwoord?

1. Hallo, ik ben Carla. Wie ben jij?	a. Ik ben Marielle. b. Wij zijn Marielle en Louise. c. Ben jij Carla?	....
2. Pardon, hoe heet u?	a. U bent Albert de Ruiter. b. Ik heet Albert de Ruiter. c. Heet ik Albert de Ruiter?	....
3. Bent u mevrouw De Jager?	a. Ja, ik ben mevrouw Vermeer. b. Ja, ik ben mevrouw. c. Nee, ik ben mevrouw Vermeer.	....
4. Ben jij Anneke?	a. Nee, ik ben geen Anneke. b. Nee, ik ben Marianne. c. Nee, ik ben Anneke.	....
5. Goedemorgen, ik ben Marina Jaspersen, en u?	a. Ik ben Ria. b. Nee, ik ben Marina Jaspersen niet. c. Ik ben Lieke de Vries.	....
6. Bent u meneer Meijer?	a. Ja, ik ben Peter. b. Nee, ik ben meneer Van der Steen. c. Ik ben Timo de Groot.	....

antwoord*1a) Ik ben Marielle.***Ik heet Maarten****A1 8. Woordenschat: Hoe stel ik me voor?**

Lees de zinnen hieronder. Het zijn formele en informele zinnen over hoe je je kunt voorstellen aan iemand jezelf voorstellen

1. Ik ben Peter Huisman.
2. Mijn naam is Peter.
3. Ik heet Peter Huisman, aangenaam.
4. Goedemorgen, ik ben mevrouw De Bruin.
5. Ik ben dokter Huitinga.
6. Hallo, ik ben Folkert.
7. Mag ik me even voorstellen? Ik ben Folkert Rademaker.

B1 6. Vul de tekst aan met de woorden uit het kader

armen / benen / elleboog / gezicht / haar / hals / hiel / hoofd / knie / lang / nagel / navel / ogen / oren / palm / pink / pols / rug / schouders / steil / tenen / vingers / voet

Het lichaam

Het lichaam van een mens heeft bovenaan het 1. *hoofd*. Daarbovenop zit 2. .... Dat kan 3. .... zijn, of kort, 4. ...., krullend of golvend. Aan de voorkant zit het 5. .... Daar bevinden zich de 6. ...., de neus, de mond en aan de zijkant de 7. .... Het hoofd zit met de nek en de 8. .... vast aan het bovenlichaam. Dat deel begint met de 9. .... Daarna komt de borstkas en aan de achterkant de 10. .... Daar zitten de schouderbladen. Daaronder zitten de billen en daarna komen de 11. .... Aan de voorkant zitten nog de tepels en de 12. .... In het verlengde van de schouders zitten de 13. .... Die bestaan uit oksel, bovenarm, 14. ...., onderarm, 15. .... en hand. De hand heeft vijf 16. ....: de duim, de wijsvinger, de middelvinger, de ringvinger en de 17. .... Aan het eind van elke vinger zit een 18. .... Aan de binnenkant zit nog de 19. .... en de muis van de hand. Het been bestaat uit lies, dijbeen, 20. ...., knieholte, kuit, scheenbeen en de 21. .... Dit deel zit aan het been vast met de enkel en bestaat verder uit de wreef, de 22. .... met nagels, de 23. .... en de voetzool.

Uitdrukkingen met lichaamsdelen

B1 7. Vul het ontbrekende woord van de uitdrukking in. Gebruik de woorden uit het kader

been / benen / buik / ellebogen / hals / hand / hart / hoofd / neus / oog / oren / pols / vinger

- Ik heb er een hard *hoofd* (bovenste deel van het lichaam) in dat hij voor zijn examen zal slagen.
- Met die domme actie haalde hij zich de woede van zijn baas op de ..... (deel tussen hoofd en lichaam)
- Ondanks haar hoge leeftijd is zij nog goed ter ..... (gebruik je om te lopen)
- Ze zijn elkaar uit het ..... (daarmee kun je zien) verloren toen zij naar het buitenland verhuisde.
- Met hem moet je uitkijken. Hij heeft het achter zijn ..... (deel van de arm waardoor je hem kan buigen).
- Hoewel hij al jaren werkloos was, haalde hij zijn ..... (daarmee kun je ruiken) op voor een baan als verkoper.
- Heb je nu alweer iets gekocht? Je hebt echt een gat in je ..... (zit onder aan je pols vast)
- Toen de dief de sirene van de politiewagen hoorde, nam hij de ..... (kun je mee lopen)
- Hij schreef zo uit de losse ..... (zit tussen hand en arm) de uitwerking van het vraagstuk op.
- Ik heb mijn ..... (zit aan de voorkant onder je navel) vol van dat geklets.
- Toen hij hoorde dat er geen treinen reden, stond hij met zijn ..... (kun je mee horen) te klapperen.
- Hij kon het niet over zijn ..... (klopt in je lichaam) verkrijgen om hem de waarheid te vertellen.
- Als je wilt weten of de werkzaamheden vlot verlopen, moet je de ..... (zit aan je hand) aan de pols houden.

Een beetje tafelmanieren

Wat de boer niet kent, dat eet hij niet

B2 16. Vul de tekst aan met de woorden uit het kader

bestek / borden / buitenkant / chic / dekken / dessert / etiquette / fruit / gangen / gasten / glazen / handvatten / lepels / minstens / nagerecht / perfect / rechts / tafelkleed / tanden / vorken / welkom

- Als je 1. *gasten* krijgt voor het avondeten, wil je graag de tafel 2. .... zoals het hoort. De problemen beginnen al bij de vraag welk 3. .... je gebruikt, hoe je de 4. .... neerzet, het 5. .... neerlegt en waar je de 6. .... zet.
- Wil je 7. .... uit de hoek komen, dan moet je de tafel dekken volgens de regels van de 8. .... Je gasten voelen zich gelijk 9. .... als ze een 10. .... gedekte tafel zien op een mooi tafelkleed.
- Maar hoe leg je nu het bestek neer? Wil je het volgens de etiquette doen, dan moet je weten hoeveel 11. .... er zullen zijn. Alleen zo weet je hoeveel bestek er moet liggen; voor elke gang ander bestek. Je hebt altijd 12. .... drie gangen, maar het kunnen er ook meer zijn.
- De 13. .... komen links van het bord en de messen 14. ...., met de punt naar boven. Naast de messen komen de 15. ...., waarbij je erop moet letten dat de holle kant naar boven ligt. Wat je het eerst gebruikt, ligt aan de 16. ...., wat je het laatst gebruikt, ligt vlak naast het bord.
- Het bestek voor het 17. ...., ten slotte, leg je boven het bord, waarbij je erop let dat de 18. .... van het vorkje naar rechts wijzen en het lepeltje en het fruitmesje juist met de 19. .... naar links. Maar vergeet niet dat het bestek voor het 20. .... pas op tafel gelegd wordt als het fruit gegeten gaat worden, dus na het 21. .... en de koffie.

Schoenen voor elke dag

Wie de schoen past, trekke hem aan

A2 2. In een schoenenwinkel. Zet de woorden uit het kader op de juiste plek in de tekst

etalage / Kan ik u helpen? / kosten / leer / maat / magazijn / model / mooier / neem / perfect / proberen / rubberen / schoen / veter / wijf / zitten

rol A

Goedemorgen, welkom. 1. ....?

Heeft u al een 3 ..... in gedachte?

Welke 5. .... heeft u?

Ik kijk even in het 6. ...., Ik heb 42 en een half. Wilt u die 7. ....?

Van deze 9. .... niet. Ik heb wel deze blauwe met een 10. ....

Hier zijn ze. Hoe 12. .... ze?

Ze zijn afgeprijsd en 14. .... 125 euro. Ze zijn van 15. .... Echt een koopje!

rol B

Ik zoek een paar gemakkelijke schoenen met

2. .... zool.

Ik heb die mocassins in de 4. .... gezien.

Ik heb maat 42.

Ja, graag. Ze zijn een beetje groot en 8. ....

Heeft u geen 42?

Hmmm, ik weet het niet. Die andere vind ik

11. .... Maar ik probeer ze.

De maat is 13. .... Wat kosten ze?

Oké, ik 16. .... ze.

Werkwoorden met één medeklinker voor de uitgang -en

Om de klank open te houden, verdubbel je de klinker in de stam: *lopen* – *loop*.

Let op: werkwoorden die -v- of -z- hebben vóór -en, krijgen aan het eind van de stam een -f of een -s.

aanbreken · B2	dalen · B1	hopen · A1	meten · A2
aankleden · A1	declareren · B2	horen · A1	noteren · B2
aankopen · B2	deelnemen · B1	huren · A1	omkeren · B1
aanraden · B1	delen · A1	imiteren · B2	ondernemen · B1
aansteken · B1	demonstreren · B1	immigreren · B2	ontbreken · B1
aantonen · B2	dineren · B1	importeren · B1	ontsteken · B2
aanvragen · B1	discrimineren · B1	informereren · B1	oordelen · B1
accepteren · B1	doodlopen · B1	inhalen · B1	opereren · A2
ademen · A2	doorlopen · B1	inleven · B2	ophalen · A2
afbreken · B1	doven · B1	installeren · B1	opsturen · B1
afdrogen · B1	drogen · A1	interesseren · B1	overgeven · A2
aflopen · A2	dromen · A1	jagen · B1	overtreden · B1
afspreken · A1	duren · A1	kalmeren · B1	parkeren · A1
arresteren · B1	emigreren · B2	kamperen · B1	plagen · A1
arriveren · B2	ervaren · B1	keren · A2	praten · A1
assisteren · B2	eten · A1	kleden · A1	proberen · A1
balen · B1	exporteren · B1	kleven · B1	programmeren · B1
beleven · B1	fabriceren · B2	knopen · A2	protesteren · B2
beloven · A1	fantaseren · B1	koken · A1	raden · A2
bespreken · B1	feliciteren · B1	kopen · A1	raken · B1
betalen · A1	forceren · B2	kweken · B1	razen · B2
bevelen · B1	formuleren · B2	laden · B1	reageren · B1
bewaken · B1	fotograferen · B1	laten · A1	realiseren · B2
bewegen · A2	frankeren · B2	leggen · A1	regeren · A2
blazen · A1	frauderen · B2	legitimeren · A1	repareren · B1
boren · A1	functioneren · B2	lenen · A1	reserveren · B1
breken · A1	gapen · A1	leren · A1	respecteren · B2
combineren · B2	gedragen · A2	lesgeven · A2	resteren · B2
concentreren · B1	geloven · A1	leven · A1	riskeren · B2
condoleren · B2	genezen · B1	lezen · A1	roken · A1
constateren · B2	geven · A1	logeren · B1	roven · B1
controleren · B1	graven · A2	lopen · A1	scheren · A1
corrigeren · B2	halen · A1	maken · A1	schoonmaken · A1
cremeren · B2	haten · A1	menen · A2	serveren · B1

A2 2. Schrijf het meervoud of de vorm met -e van de volgende woorden in de zin

1. saus De kok had verschillende sauzen gemaakt bij het vlees.
2. wijs Had ik maar naar zijn ..... woorden geluisterd!
3. kous Ik moet alleen nog mijn ..... aantrekken, ik kom eraan.
4. sluis In Amsterdam moeten regelmatig de ..... opgezet worden om het water in de grachten te verversen.
5. accijns Elk jaar verhoogt de regering de ..... op tabak en benzine.
6. eis De ..... om naar de universiteit te kunnen, zijn hoog.
7. dakloos In deze stad leven veel ..... mensen.
8. roos Hij geeft zijn vrouw elk jaar een bos ..... voor haar verjaardag.
9. mens Op straat liepen veel ..... met een paraplu.
10. advies Zijn ..... hebben me goed geholpen.
11. jas Jongens, doen jullie je ..... aan, we moeten weg!
12. grens Sinds de Europese Unie zijn er geen gesloten ..... meer tussen de verschillende landen.
13. dans Zullen we vanavond gaan ..... ?
14. nerveus De ..... man bleek ivoor in zijn koffer te hebben.
15. bus In de stad rijden de ..... om de tien minuten.

B1 3. Schrijf tien zinnen waarin je zoveel mogelijk woorden gebruikt met s, ss of z. Vergelijk daarna met een medeleerling

1. *Mijn zussen en ik zijn met bussen naar de markt gereden. Daar hebben we mooie glazen gekocht.*
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....